

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BdI Regele Ferdinand No. 5.
(Tipografia L o v r o v & Co).

A R A D.

Redacția din ORADEA:
Strada Regele Carol II. No. 14.Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Un fapt puțin divers

O gazetă ungurească ce apare la Timișoara și vrea să se extindă la Arad, „6 órai Ujság” a d-lui Franyó Zoltan (cel care ndrăznise deunăzi să se dea la „Ecoul” pentru că am criticat cutezanța tripoului gazetărilor minoritari din capitala Bănătuului de a-și face inaugurarea cu conferințe ale unor scriitori budapestani din slujba Ligii Revizioniste) și-a trimis la Arad un om, pe „gazetarul” Carol Szombath, ca să opereze.

Operațiile domnului ziaristru au început cu atacuri în contra tripoului dela „Dacia”. Fiindcă, înțelegeți Dvoastră, morala lui Franyó Zoltan e cu ala 'n două luni: la Timișoara cu tripoul, la Arad în contra tripourilor. Despre această morală ziarul „Reggel” a avut într'una din zile o notiță foarte interesantă: arăta că atacurile moralistilor dela „6 órai Ujság” au fost predate de tratative îndelungate cu exorcii „Clubului artistic” dela „Dacia”, tratative cari n'au izbutit.

De-atunci, dela acest început de „extindere” pe piața Aradului, gazeta ungurească dela Timișoara s'a tot extins prin toate locurile pe unde se poate trata și moraliza în caz de nereușită a tratativelor, până când alaltăieri i s'a infundat domnului reprezentant al lui Franyó Zoltan. Numitul ziaristru maghiar Szombath Károly a fost prins în flagrant cu un șantaj de cea mai ordinară speță, și acum își odihnește ciolanele obosite după atâta alergătură moralizatoare, la parchetul din Arad.

Un fapt divers, vor zice unii, alții, fiindcă toată lumea știe că presa maghiară dela noi din asemenea operații își meține existența și prosperitatea.

Fapt divers, fiindcă este prea obișnuit la această? Apoi, tocmai de aceea este foarte puțin divers! Căci dacă toată lumea știe că presa maghiară trăiește din asemenea operații, a trece cu indulgență peste un asemenea caz ca al lui Szombath Károly și al ziarului „6 órai Ujság”, ar însemna o complicitate pe care n'o poate scuza decât lașitatea. Chiar dacă o presă e cinstită în atitudinile sale față de stat și față de principalele instituții, nici atunci imoralitatea față de cetățeni sau față de o instituție mai mărunță nu poate fi scuțată prin absolut nimic. Cenzorii publici trebuie să-și aibă faptele curate ca cristalul. Altfel, presa lor nu se mai cheamă presă, ci unealtă de propagare a necinstei. Dar-mi-te când o presă care practică șantajul, este o presă care subminează zi de zi statul nostru! Să înregistrăm șantajile și numai la rubrica faptelor di-

Note zilnice

verse, numai pentru că sunt lucruri de toate zilele?

Cazul Szombath Károly pune în discuție în chipul cel mai drastic presa maghiară dela noi, care a ajuns sub stăpânirea românească la o prosperitate cum n'a avut-o niciodată sub regimul Ungariei-Mari. În afară de banii cititorilor și abonaților români, în afară de sprijinul material ce-l are dela autoritățile românești, în afară de fondurile inavuabile de peste graniță și de cele ce i le pune cu lăghetă la dispoziție comerțul și industriile minoritare din jaful ce îl fac în contul muncitorului și consumatorului român, — presa aceasta își datorează existența, prosperitatea, prolificitatea unor astfel de operații ca ale lui Szombath Károly și ale lui „6 órai Ujság”, pe cari oricine le poate vedea în dosul „chestiilor” despre cari presa maghiară scrie numai odată ca să nu mai scrie apoi de loc, sau în dosul „chestiilor” știute de toată lumea, despre cari însă această presă nu ia acte.

Și o asemenea presă imorală cutează să atace zilnic statul român și instituțiile sale! Nu e prea, prea?

Cazul lui Szombath trebuie să dea de gândit justiției noastre, care se luptă zădărnice cu zilnicele îndrăzneli iredentiste ale acestei prese.

Nu martiri ai iredentismului ne trebuie, nu osândiri pentru îndrăzneli revizioniste! Trebuie numai să se ia în cea mai deaproape cercetare apucăturile șantajiste ale acestei prese. În ziua când vor fi divulgate și sancționate toate șantajile ei, vor fi altele și purtările sale față de statul român!

Iredentismul și școlile din Ungaria

VII.

de Z. Păclășeanu

„S'a născut, dar nici de astădată acest adevăr n'a fost recunoscut. Fariseii au legat țara și au batjocorit-o, la Trianon au scuipat-o și au răstignit-o, iar soldații inarmați au tras asupra ei”.

„Tot ce a fost frumos și mare în Europa a dispărut în acest joc infam: a dispărut iubirea de oameni, libertatea și cultura, a dispărut gloria și bogăția națională, cavalierismul bărbăților, credința femeilor și Crăciunul copilașilor. A dispărut și pacea”.

„Dacă aș avea un copil, l-aș arăta în fiecare zi pe stradă victimele maghiare ale Trianonului, l-aș arăta refugiații, domni zdrețuroși, femeile palide și copiii triști și l-aș crește într'o amară nemulțumire”.

Comemorarea desrobirii ținuturilor arădane *

— Programul serbărilor. — Un apel al Ligii Antirevizioniste —

Duminecă, 22 Aprilie, vor avea din inițiativă Ligii Antirevizioniste, secția Arad, manifestații comemorative în tot județul, în amintirea desrobirii de acum 15 ani a ținuturilor arădane, cele din urmă desrobite din ținuturile românești, alături de ale Crișanei, ale părților ungurene și ale Bănătuului.

Liga Antirevizionistă, precum am mai arătat în coloanele noastre, face întinse pregătiri pentru ca pomenirea desrobirii să fie sărbătorită așa cum se cuvine, și pentru ca manifestațiile acestea comemorative să fie totodată un energetic răspuns la îndrăznelile revizionistilor dela Budapesta.

Pomenirea se va face prin slujbe religioase, prin parastase pentru martirii ce i au avut ținuturile arădane în epoca dela izbucnirea revoluției până la desrobire, și prin adunări populare ținute în 50 de centre din județ.

La aceste adunări, precum am mai arătat, vor vorbi și câte doi delegați din Arad.

În plasa Chișineu, din cauză că Duminecă e târg de țară la Chișineu, comemorările vor avea loc a doua zi, la 23 Aprilie.

Secția arădană a Ligii Antirevizioniste a lansat azi următorul apel către populația românească a acestui ținut de graniță:

ROMÂNII!

»La 15 Aprilie 1934 s'au împlinit cincisprezece ani

de când glorioasa armată română a frânt linia demarcațională Zam-Halma-giu-Ciucea; decând ostașii noștri au pornit să curețe ținuturile arădane de bandele bolșevice, care ne schingiuiau părinții și ne jefuiau avutul; cincisprezece ani decând județul Arad a fost pentru totdeauna liberat din robia asupritorilor milenari!

Cuvine-se, cu pietate și cu mândrie să ne aducem aminte de acele mărețe zile! Cu adâncă și durosă pietate pentru martirii căzuți jertfă ultimelor svârcoliri mișelești ale asupritorilor înfrânți; cu recunoșcătoare mândrie pentru ostașul român, care prin avântul și vitejia lui, ne-a făcut stăpâni la noi acasă, după o mie de ani de sclavie.

Pentru a comemora și sărbători aceste evenimente, Liga Antirevizionistă, secția Arad, — va ține 50 de adunări populare în tot cuprinsul județului.

ROMÂNII!

Veniți, cu mic cu mare, tineri și bătrâni — veniți la aniversarea martirajului și a desrobirii noastre.

Veniți să amestecăm lacrimi de durere pentru martirii noștri dispăruți, cu lacrimi de bucurie pentru înfăptuirea visului de veacuri.

Veniți în ziua de Duminecă 22 Aprilie, să ascultați mai întâi sfânta slujbă pentru odihna celor ce au murit pentru această țară și să auziți apoi povestea mărețelor fapte ale neamului nostru».

Deputatul Eusebiu Popovici a fost ucis de trei elevi de liceu

— Unul dintre asasini e bălat de prim-consilier de curte de apel —

In afacerea odioasei crime căreia i-a căzut la sfârșitul iernii victimă deputatul bucovinean Eusebiu Popovici, a intervenit ieri o întorsătură cu adevărat senzațională.

Se știe că jăfuirea și omorirea deputatului bucovinean fusese atribuită unor trimiși de peste graniță ai bandeii Staviski, care avea interesul să pună mâna pe niște acte în valoare de peste o sută de milioane cu cari urma să plece în străinătate deputatul Eusebiu Popovici, trimis de niște societăți particulare. Acum s'a descoperit că

băieți de liceu, cari fiind denunțați de amanta unui dintre ei au și morul a fost comis de trei fost arestați pe ziua de ieri și și-au recunoscut vinovăția.

Cei trei asasini sunt elevii Petre Dinescu, în vârstă de 17 ani, băiat de prim-consilier de curte de apel, Ion Rășcanu zis Netu, de 16 ani și Petre Grigorescu, de 18 ani.

Toți trei sunt elevi în clasa a șasea a liceului „Gheorghe Lazăr” din București.

Cazul a stârnit o enormă senzație.

teja noastră să umblăm pe calea dreptății”.

„Dacă aș avea un copil, l-aș crește în cea mai sălbatică ură împotriva jefuitoarelor ungurimii. Cine nu știe să urască, nu știe nici să iubească. Lăsați la o parte pildele umilnii creștine. Mântuitorul a zis învățăcelilor săi: fiți blânzi ca porumbeii, dar cumiți ca șerpii. Mântuitorul a fost supărat când a biciuit în biserică pe schimbătorii de bani. Dacă aș avea un copil, l'aș inarma cu cuminența șarpelui și cu biciul lui Christos”.

„Și nu aș admite să se piardă și să viseze în aerul cald de sărbători, ca să nu se obișnuiască cu întunecimea gropii ca viermele pivnițelor, și i-aș spune: Nu există odihnă, nu există plăcere, nu există sărbătoare în Ungaria, atât timp cât piticii cu picioare de lut ne strivesc”.

La pag. 198-209, manualul publică o scurtă piesă teatrală „Moștenirea maghiarimei”, scri-

să de A. Tordai, unul din autorii cărții. Personajele din piesă sunt: Iancsi, ciobănaș, Hanca, pastorița de găște, apoi geniile orașelor Cluj, Kassa (Kasovice în Cehoslovacia) și Szabadka (în Jugoslavia). Cuprinsul piesei e următorul: „Iancsi și cu Hanca păzesc — el oile și ea găștele — undeva aproape de granița cehoslovacă. Apare Hungaria, însoțită de geniile orașelor ocupate: Cluj, Kassa și Szabadka. Iși povestesc cu amărăciune soarta ce au Ungurii în teritoriile ocupate de Valahi, Cehi și Sârbi. Astfel în tabloul al genului Clujului povestește Ungartei:

— Geniul Cluj: „Hoinăresc de patru săptămâni. Prefectul valah al Clujului m'a gonit din Cluj biciuindu-mă din orașul meu drag și suferind. Sângele a făsnit din trupul meu, ale cărui pete însă le-am spălat cu apă rece de izvor, iar rănille le-am îngrijit cu sevă de iarbă
(Continuare în pag. 11)

Revendicările învățătorilor bihoreni

— Impunătoarea adunare generală a Asociației Învățătorilor din Bihor —

Orade, 17. — Asociația învățătorilor din Bihor și-a întrunit membrii la primăria de aici într-o adunare generală, ca să discute problemele ce interesează bunul mers al școlii populare și al Asociației. Adunarea a fost deschisă în prezența d-lui **Țoni**, de d. **Al. Riza**, vicepreședinte, care a arătat împrejurările grele prin care trece învățătoria bihoreană, apoi a amintit pierderea uriașă ce-a avut-o asociația învățătorilor din Bihor, prin încetarea din viață a iubitelui ei președinte Ioan Bărbulescu. Oratorul a încheiat cu cuvinte de omagiu la adresa ministrului instrucțiunii dr. C. Angheliescu, și cu un călduros salut d-lui **Țoni**, președintele Asociației Generale a învățătorilor din România.

D. protopop **Z. Moga** a adus salutul bisericii ortodoxe, iar părintele canonic dr. **Aloisiu Tăutu** al bisericii române unite, arătând că învățătoria trebuie să lupte alături de biserică în contra diabolului morale.

D. **Gh. Tulbure**, inspector general școlar, a salutat adunarea în numele ministerului instrucțiunii, accentuând că toate lucrările Asociațiilor învățătoresci sunt urmărite cu cel mai mare interes de d. ministru dr. C. Angheliescu, care menține cele mai bune raporturi cu Asociațiile învățătorilor.

D. **Tiburiu Moșoiu**, primarul municipiului, a arătat că poporul român începe un nou ciclu în viața sa: ciclul creației. Acum trebuie să merităm în fața umanității numele de națiune. Trăim azi epoca de prăbușire a materialismului. Tot ce se va face de acum încolo, va fi de ordin spii ritual. Dv. învățători, a spus d. sa, sunteți cel care preparați aceste căi, de dv. depinde ca generațiile viitoare să poată spune cu convingere și mândrie „Sunt Român!”

D. deputat **George Bota** a arătat lupta ce s'a dus în parlament pentru cauza corpului didactic.

D. Octavian Lascu a salutat adunarea în numele prefecturii, d. Toma Ștefănescu în numele asociației profesorilor secundari, iar d. A. Mavrodin, directorul școlii normale de băieți, în numele acestei școli, spunând că învățătoria bihoreană se găsește acum într-o casă în care

pentru prima dată este o curată conducere românească.

Cuvântarea d-lui Țoni

A luat apoi cuvântul d. D. V. Țoni, președintele Asociațiilor învățătorilor din România, primit cu aplauze furtunoase. Timp de o oră, d sa a arătat într-o magistrală cuvântare frumoasă menire a învățătorului român și a dat lămuriri cu privire la diferitele probleme ce interesează în cel mai înalt grad învățătoria de azi. A dezvoltat cu toată competența problema învățământului popular și problema salariizării învățătorilor. Până acum ne găseam sub regimul legii Iorga, care a adus multă perturbare. Noi am cerut și avem satisfacția să anunțăm, că legea Iorga a căzut. Intotdeauna a fost un des-acord între noi și Ministerul Instrucțiunii. De data aceasta imi găseam ca o datorie de conștiință să declar, că în actualul ministru am găsit pe adevăratul sprijinitor al școlii și învățătorilor.

La sfârșit oratorul a arătat că învățătoria română este pătrunsă de un naționalism integral și va sprijini cu toată căldura Liga Antirevizionistă, rămânând credincioși bisericii și Dinastiei.

Moțiunea

Adunarea a votat la sfârșit următoarea moțiune:

Asigură pe d. D. V. Țoni, președintele asociației generale de totală solidaritate și întregul devotament pentru energica și salutara sa acțiune pentru promovarea intereselor școlii populare și năpăstuiților ei slujitorii.

Asigură pe d. Dr. C. Angheliescu, cel mai înțelegător al rosturilor școlii populare dintre toți miniștrii ce a avut departamentul instrucțiunii în ultimul timp, de toată recunoștința pentru acțiunea întreprinsă pentru redresarea școlii românești și solicită respectuos:

- Aceiași deosebită solitudine pentru școala populare.
- Integrarea necondiționată în salariul legal, pe baza legii armonizării salariilor, integrare solicitată necentenit de 7 ani, fără rezultat. Învățătorii s'au dovedit totdeauna adânc înțelegători ai greutăților obștești, dar nu înțeleg de ce, preț al acestei martirice iden-

tificării, să fie numai ei ispășitori și greutateilor altora.

c) Inscrierea în bugetul anului 1934 a gradațiilor restante de ani, precum și sporurile convenite prin definitiv și înaintare.

d) Imediata achitare a salariilor restante de pe 1932 și această numai în bani, nu bonuri menite să îmbogățească pe intermediari.

e) Fixarea la 3000 lei a salariilor inv. începători.

f) Asigurarea categorică a oricărei tentative de aducere a salariilor corpului didactic.

Roagă stăruitor pe d. Ministerul al Instrucțiunii să facă toate eforturile necesare pentru trecerea în bugetul anului 1934 a școlii normale de învățători „Iosif Vulcan” din Orade, care funcționează extra-bugetar, datorită unei totale lipse de înțelegere a menirii acestei școlii, la această graniță a Țării, lipsă de înțelegere a foștilor miniștri de instrucție, cari momiți de meschinării economice bugetare, au privit granița de Vest de o fertită pepiniară unde se creșteau în spirit exclusiv național pionii ridicării culturale a năpăstuiților săteni din bătrâna Țară a Bihariei.

Noul comitet

Adunarea generală a trecut apoi la completarea comitetului cu următorii: Ie Teodor, ales definitiv în locul decedatului președinte Ioan Bărbulescu, Mascăș Ioan și Dornea Iosif, aleși în mod provizoriu în locul d-lor Andrei Sorescu și Dumitru Marinescu, cari în prezent sunt numiți revizori școlari; cenzorii: Ioan Nițu, Vasile Ciordașiu și Ioan Măndru; cenzori supleanți: Nicolae Baciu, Vasile Vornicu și Florian Druța.

După aceasta, d. Andrei Sorescu, secretarul asociației, a citit raportul general, d. A. P. Nicu raportul casierului, apoi d. Andrei Sorescu citește statutele fondului de ajutor pentru înmormântare.

POȘTA REDACȚIEI

Rugăm pe toți corespondenții și colaboratorii noștri, ca în viitor, să trimită manuscrise numai la redacția din Arad.

Cassa de Păstrare Generală Societate Anonimă din Arad, își publică acum bilanțul pe anul trecut, din ale cărui date reese marea stăruință și munca străduitoare ce a trebuit să se depună, dată fiind situația extrem de grea din zilele de azi.

Conform bilanțului, la sfârșitul anului financiar s'a înregistrat un excedent de 27 milioane lei, în bani gata, imediat scadent — cea mai mare parte în depozitul Băncii Naționale — și care stă la dispoziția institutului pentru imediata regulare a conturilor curente și actelor de portofoliu.

Depuneri spre fructificare și în cont curent 54 milioane lei, adică cu trei milioane mai puțin decât în anul precedent, ceia de deponenții vechi s'au înlocuit, în cea mai mare parte, cu depuneri noi. Cambii: 33 milioane; debitori în cont curent: 43 milioane lei, o sumă mai mică decât în anul trecut, dar în schimb se înregistrează o sumă mai mare la capitalul cambiilor și la cel al conturilor curente. Beneficiul neto, fiindu-se seama de numărul redus al afacerilor comerciale și, de venitul micșorat în urma capitalurilor cari zac nefructificate în interesul mobilității băncii, este împreună cu suma raportată din 1932, de 2.094.871 lei.

Diracțiunea va propune în adunarea generală care va avea loc în ziua de 22 Aprilie c., în localul băncii din Bul. Reg. Maria 22, ca în conformitate cu legea conversiunii datorțiilor, sumele cari vor reprezenta reducerea legală a creanțelor și, implicit, pierderea dobânzilor să se achite în cea mai mare parte din beneficiul net și ca atare să nu se plătească dividende și nici prime.

În consecință, rezervele institutului nostru vor depăși suma de 22 milioane avându-se în vedere că institutul este interesat numai în mică parte la împrumuturile agrare prin reescontarea acestora de către băncile din provincie.

În ceiace privește împrumuturile intabulate pe imobilele din oraș, numai o parte a acestora este atinsă de reducerea creanțelor.

Deasemenea, în legătură cu legea conversiunii, Direcțiunea a dispus ca toate pierderile ce va suferi institutul de pe urma acestei legi să fie acoperite din fondul de rezervă așa ca să nu prejudicieze cu nimica pe deponenți.

Deponenții cari se vor prezenta la ghișeu băncii pentru a-și ridica depunerile, vor primi ca și până în prezent, sumele cari le compete, în întregime.

Cine matogra

CENTRAL

Martți, ultima dată!

Jidovul rățacitor

Miercuri, premieră!

Demonul Rusiei

Iohn Ethel } BARRYMORE
Lionel }

SELECT

Martți, premieră!

Judecătorul mascat

George O'Brien,
Conchita Montenegro, Victor Mc. Laglen

În pauze va debuta celebrul Duo Costello și Relly Hawaiian-Guitar dela His Master's Voice Londra

CORSO

Azi, ultima dată!

Cu toate că filmul a avut un succes mare, trebuie să-l rulăm azi pentru ultima dată, fiindcă avem alte obligațiuni de rulare. Lei 10, 15, 20

IRENE DUNNE

în

COCOANA

Azi, Martți, la orele 3 p. m.:
O să fie bine! Operetă cu Dolly Haas, Heinz Rühman, Fritz Grünbaum. — Bilet lei 8.

Vine! În carne și oase! Odată în viață are fiecare ocazia să audă și să rădă la debutarea personală a lui

Szöke Szakáll

în ziua de 20 Aprilie (Vineri) la orele 3-5-7 $\frac{1}{2}$ -9 $\frac{1}{2}$. Biletele se vând de azi!

Incercați restaurantul

AZUGA

(fost KISPIPA)

Bere la pahar Azuga, specialitatea Caraiman se găsește numai aici; grătar special, ciobă de burță și tot felul de mâncări românești. Menue și abonamente. Muzică țigănească

Proprietar:

Emil Schnabel, Orade

Citiți și răspândiți

„Ecou!”

fermecată. Of! Nu rănile mă dor pe mine!...

— Hungaria: „Vorbește, fetița mea, spune-ți păsurile, ești pe pământ unguresc, care nu este surd. Acesta este aer unguresc ale cărui vânturi ajung departe.”

— Geniul Cluj: „Of, mamă! N'am cuvinte ca să-ți povestesc grozăviile. Perla Ardealului s'a întunecat, orașul bogat, Clujul, a devenit cerșetor. Tânguirea și amărăciunea e soarta Ungurilor, iar a domnilor valabi ziua — noaptea, voia bună și petrecere. În piață biciul și ciomagul sunt la ordinea zilei, iar bărbații cu dinții încheștați rabdă această rușine. Pe străzi plâng și se tânguesc cei aruncați din locuințele lor, iar lacrimile femeilor și ale copiilor spală urmele opincilor. Copiii care îndrăznesc să vorbească ungurește, li se smulge limba, iar pe grumazul calului măreț al lui Matia, călăresc nepedepsiți de nimeni copiii valabi. Fraților mei li s'a infectat creierul și li s'a smuls inima. Of! Ardealul este

în agonie!”
Tot astfel sunt defăimate celelalte două țări: Cehoslovacia și Serbia.

„Hungaria îi incurajează cu speranța reinvierii. Unuia (geniului) îi dăruiește haina lui Iancsi, celuiialt fluerul, iar celui de-al treilea ghioaga și îi trimite pe toți pe pământul Ungariei ciuntite, ca să îngrijească și să întărească sufletul și puterea Ungurilor. Iancsi se consolează de pierderea acestor obiecte, pentru că atât el cât și Hanca cred că mama lor a coborât din cer pe pământ, sub forma Hungariei, iar geniile n'au fost altceva decât ingeri!”

La pag. 227, publică poezia iredentistă „Desteptarea”, iar la pag. 229 altă poezie iredentistă „Alarma”, din care dăm în traducere primele două strofe:

„Sus la luptă, sus, maghiare!
Sus, repede, tineri și bătrân!
Dacă nu ne apărăm acum,
Nu suntem vrednici să trăim
Și murim spre batjocura lumii!

Vechiul Iant al Carpaților
L-au rupt vecinii josnici
Și'n timp ce noi lăncezim
Ușor au devenit stăpâni
Liftele pe pământul nostru.”

O altă carte de celire maghiară pentru clasa a III-a a școlilor secundare de băieți și fete, aceea a lui Zsolt Alszeghy și Alexandru Sik, aprobată de Ministerul Instrucțiunii Publice și al Cultelor cu No. 884—05/20/1929, publică la pp. 167—168 poezia iredentistă „Trianon” care este un tipăt desnădăjduit către nația maghiară, să rupă cu Occidentul, să se alieze cu popoarele turanice și să pornească vijelios la atac pentru distrugerea păcii dela Trianon.

„Manualul de Stilistică și Carte de celire” pentru clasa a III-a a școlilor civile de băieți, scris de A. Gyulai și A. Gyurjacs, aprobat de Ministerul Instrucțiunii publice și al Cultelor cu No. 40.864 din 1928, reproduce la pp. 52—53 și 56—57, fotografiile celor patru statui iredentiste ridicate pe

piața Libertății din Budapesta, care simbolizează teritoriile deslipite. Lângă fiecare statuie e reproducă și harta Ungariei cu teritoriul respectiv deslipit, în negru. Pe pagina din urmă a copertei, manualul are cunoscutele trei hărți: harta Ungariei vechi cu inscripția „Trecutul”, harta Ungariei actuale cu inscripția „Prezentul” și iarăși harta Ungariei vechi cu inscripția „Viitorul”.

„Manualul de Retorică” pentru clasa V-a a școlilor secundare, scris de G. Bartha și A. Tordai, aprobat de Ministerul Instrucțiunii Publice și al Cultelor cu No. 48.640/III din 1928, publică, în afară de discursul contelui Apponyi (pp. 118—126), rostit la Conferința de pace dela Paris și bucata „Cine urmează la cuvânt”, scrisă de d. Tihamer Toth, profesor la Universitatea din Budapesta. Cuprinsul acestei băcuți este următorul: în ziua de 13 Noembrie 1920, parlamentul maghiar, într-o ședință lugubă, a votat ratificarea tratatului dela Trianon. Pentru a trece mai repe-

de peste acest act zguduitor, după votarea ratificării, președintele adunării a pus repede, instinctiv, întrebarea: „Cine urmează la cuvânt?” În liniștea de mormânt se strecoară dârz un tânăr maghiar în vârstă cam de 16 ani. Tânărul începe a vorbi:

„Onorată Adunare Națională! Dulcea mea patrie maghiară!”
„Acum urmez eu la cuvânt! Eu, tineretul maghiar. Eu, care sunt viitorul! Misiunea mea sfântă este ca să devin eroul marelui cauze, sortite pierzării. Chemarea mea este viața și vreau să trăiesc. În mijlocul tipetelor de șacali și hiena ale dușmanilor, în izolarea grozavă a neînțelegerii, imi reclam dreptul: dreptul la viață al tineretului maghiar!”

„Voi, părinți ai noștri, ați putut pierde moștenirea milenară. Acum este rândul nostru s'o recâștigăm. Voi, bunii mei domni, ați legiferat moartea patriei poastre — căci trebuia să o faceți; acum însă urmărm noi să ne spunem cuvântul!”
(Continuare în numărul viitor).

Colindând Podgoria

Şiria de ieri și de astăzi...

Exemplele date de Iova Cristici, Ion Russu-Şirianu, Ion Slavici, etc. sunt uitate cu desăvârşire. — Telefoanele pe mâna unei unguroaice —

Descinzând în comuna Şiria, un străin observă imediat că cel puțin trei sferturi din locuitorii sunt de origine românească...

aceeași măsură se mențin în serviciile publice străine nepregătiți și periculoși siguranței Statului.

Și iată că săptămâna trecută s'a dat și o reprezentație românească. Elevii din clasa VII-a a Școlii Normale din Arad...

Însă acest „ceva” este prea redus. Intrând în cele mai multe din prăvăliile locale, fără să te cunoască, stăpânul ți se adresează în ungurește...

Cum incurajează ungrul pe ai lor, și cum incurajăm noi pe români Lunile trecute la o reprezentație a unei trupe ambulante maghiare...

Au așteptat bieții elevi după publicul românesc până după ora 10 seara, ca mai apoi să înceapă programul...

Și atunci străinul, cunoscând numai puțin trecutul acestei comune, își amintește de primul dascăl român Iova Cristici...

A urmat apoi după câțiva timp debutarea a lor patru ruși, conduși de baronul Vladimiroff. Din nou sala a fost neincăpătoare!

Autoritățile locale n'au fost prezentate decât prin notarul comunal, directorul de carte funduară și de cel școlar...

Își va mai aminti de faptele eroice ale lui Ion Russu-Şirianu și Ion Slavici, scriitorii de valoare...

Comandantul legiunii de jandarmi din Arad, d. maior Cornea, azi dimineață a fost informat telefonic...

Dar Şiria mai are încă mulți învățători, apoi patru preoți români, câțiva avocați și o multime de funcționari!

După Unire... Privind prezentul, nu poți constata alta decât că nici acum după 16 ani dela Unire și după atâtea exemple elucidante...

Un cioban, pe când se afla cu turma în apropierea graniței ungare, a văzut doi militari cari, la apariția lui...

Primele cercetări au fost făcute de d. A. I. Căproi, ed-tul sectorului Chișineu-Criș și azi a plecat la fața locului...

Maghiarii, puțini la număr dar bine organizați, sunt stăpânii Şiriei. Au o bancă puernică, cu clienți români în mare majoritate...

Șeful postului, împreună cu ciobanul, a plecat îndată în căutarea lor, convins fiind că-i va găsi ascunși undeva...

Despre aceasta a fost anunțat și regimentul din care făceau parte soldații.

La serviciul local al telefonelor găsești o unguroaică care aproape că nu știe să vorbească românește...

Nu după multă vreme lugarii au fost găsiți ascunși într-o șiră de paie. Când s'au văzut descoperiți...

Din declarațiile soldatului a restat reese că ei mai așteptau pe un tovarăș al lor...

Și atunci noi să ne mai mirăm încă că Budapesta cunoaște tot ce se întâmplă în România...

Asupra dezertorilor s'au găsit diferite hărți și ziare Făcându-li-se percheziție corporală...

Cercetările sunt în curs.

Fiecare doamnă elegantă poartă mănuiși

Asupra dezertorilor s'au găsit diferite hărți și ziare

Șezătoare populară Chișineu Criș. In cadrele programului asociația „Lira” a ținut Duminecă...

WESTEND Cele mai fine, cele mai durabile și cele mai ieftine

TEATRUL MUNICIPAL TIMIȘOARA VINERI, 27 APRILIE 1934 PALATUL CULTURAL ARAD SĂMBĂȚĂ, 28 APRILIE 1934 UN SINGUR CONCERT DAT de CELEBRUL VIOLONIST BRONISLAW HUBERMAN LA PIAN PROF. SIEGFRIED SCHULTZE DIN VIENA

SPORT Selecționabili nu sunt... selecționabili

In urma matchului de antrenament al echipei naționale, alias „Vulturii României”...

Inter dreapta se pare că până la sfârșit va rămâne arădianul Covaci. Klimek dela Lâna...

Nici unul dintre jucătorii încercați n'a corespuns, astfel că formația României...

In orice caz credem că formația definitivă a României se va cunoaște numai cu 24 de ore...

Singur portarul Crișanei Puellok și-a rezervat sigur misiunea de a ne apăra plasa...

Rezultatul matchului se va cunoaște însă imediat, dar mai ales... se va simți.

In colo... nimic sigur! Albu a fost foarte slab, totuși, se pare, va fi introdus căci altul nu avem!

CLASAMENTUL DIVIZIEI NAȚIONALE Seria A. 1. Crișana 8 5 3 0 20: 7-13 2. Universitatea 8 5 1 2 26:11-11...

Linia de mijlocași va fi cel mai greu compartiment pentru deliberările oficialilor.

Seria B. 1. Unirea Tricolor 10 7 2 1 33: 8-16 2. Ripensia 9 7 1 1 39:10-15...

Mijlocași de margine: pe dreapta: Moravetz, Dehelean, Rabe, etc.

ABONAMENTE: Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pe stânga, dacă nu se va restabili ripensistul Lakatos...

Pentru bănci, cafețele, industria, toate instituțiile particulare și administrațiile publice...

Deci să așteptăm până se va naște noul titular, sau să-l fabricăm Biroul!

La înaintare Sepi II în centru nu promite prea mult.

La înaintare Sepi II în centru nu promite prea mult. Baratk și-a rezervat locul de inter stânga.

Cititorii ziarului „Ecol” prezentând acest cupon beneficiază de 50 la sută reducere la

La înaintare Sepi II în centru nu promite prea mult. Baratk și-a rezervat locul de inter stânga.

Cupon Baia Simay dela data de 11 la 20 Aprilie. Baia de aburi pentru doamne stă la dispoziție Lunea, Marțea, Joi și Vinerea...

Un oraș de viitor: Caransebeșul Frumoasa sărbătoare dela Semlac

— Duh nou în biserică. — O nouă Catedrală, și alte planuri edilitare —

Caransebes, 17. — S'a arătat ieri în coloanele ziarului nostru marele eveniment întâmplat în biserică noastră: instalarea noului episcop, P. S. Sa dr. Vasile Lăzărescu.

Toată lumea din eparhie e convinsă că venirea noului episcop în fruntea acestei dieceze, înseamnă o nouă epocă în viața bisericească de aici, pentru că i-a fost dat eparhiei noastre norocul providențial să aibă un conducător energic, imparțial și luminat tocmai în

tr'o vreme când politicianismul începea să roadă mai periculos la temeliiile acestei biserici. Fiul de țaran din Jandani, care s'a ridicat prin propriile-i puteri la înalta treaptă de episcop, ne-adus acolo de nicio combinație politicianistă și de niciun compromis, e chemat să dea bisericii noastre regenerarea după care adăsta de-atâta vreme, și toată lumea e convinsă că va da-o.

cazarma urmând să fie dărâmată și materialul întrebuințat la ridicarea unei cazărmi noi, afară din oraș, pe un teren al primăriei care va fi dat ministerului de război în schimbul terenului de azi al cazarmii de lângă episcopie. Ministerul de război are mână de lucru și materialul necesar, din materialul cazarmii de azi, deci noua cazarmă va costa aproape nimic. În plus, orașul și comunitatea de avere își oferă concursul material la edificarea noii cazărmi.

În ce privește apoi edificarea noii catedrale, va face-o eparhia.

Proiectul acesta e menit nu numai să îplinească o mare necesitate, ci totodată să dea Caransebeșului un aspect strălucit, de care trebuie să se țină seamă îndeosebi din considerația că orașul nostru e sortit să devină într'un viitor foarte apropiat un centru climateric spre care va gravita tot mai multă lume din țară și de peste granițe.

Despre acest viitor ce îl rezervă orașului poziția sa strălucită, vom vorbi în numărul nostru viitor.

Duminecă a avut loc în comuna Semlac sfințirea steagului corului parohial „Unirea”.

Liturghia solemnă s'a oficiat de către Mon. V. Pop protopop în Șeitin, asistat de păr. Herlo și Flaviu Popoviciu, care a rostit și o frumoasă predică ocazională.

La banchet au vorbit d-nii dr. Imbuzianu, în numele autorităților, protopop V. Pop, pentru raporturile dintre Biserică și Stat, dr. Fântănaru, pentru nașii steagului: familia Guset. Păr. Herlo a înflăcărat mulțimea chemând pe toți cetățenii la muncă armonioasă. Seara s'a dat un concert foarte reușit.

La acest praznic local au fost invitați toți cetățenii din Semlac.

Serbarea a decurs într'o atmosferă senină de veselie. Un singur moment dureros: preotii ortodocși au strălucit prin absență.

Ce înseamnă acest confesiunism orb și păcătos...

P. S. Sa episcopul Grigorie are datoria — credem noi — să ia măsuri împotriva acestor greșeli, cari strică așa de mult solidarității naționale, aici la frontul de vest al țării.

Semlecanul

O nouă Catedrală

Coincide fericit acest început de viață nouă în biserică noastră, cu un impozant plan al primarului Caransebeșului, d. dr. Dem. Novăcescu, privitor la ridicarea unei noi catedrale la Caransebeș.

Precum ni-a arătat d. primar dr. Novăcescu, planul acesta a trecut din prima fază a unui simplu deziderat, deoarece a fost adus în discuția forurilor chemate să decidă. A mai rămas să se aducă o hotărâre, pentru că lucrările să poată să înceapă.

Orașul nostru are o catedrală neîncăpătoare și o bise-

rică militară, — e deci imperios necesară o catedrală nouă pentru că să poată adăposti toată mulțimea credincioșilor. Deoarece mijloace nu sunt într'un oraș cu venituri puține ca al nostru, proiectul nu poate fi dus la îndeplinire decât cu multă economie, de aceea s'au închipuit și s'au luat în discuție următoarele modalități de traducere în fapt:

Cum s'ar putea face noua catedrală

Noua catedrală urmează să se ridice pe locul cazarmii de lângă reședința episcopicească,

Liga Antirevizionistă la Hălmagiu

— În jurul unei sărbări —

Duminecă 15 Aprilie a. c. comitetul Ligii antirevizioniste din plasa Hălmagiu, a serbat comemorarea ailor cincisprezece ani dela ofensiva armatei române, în luptele ce s'au dat pe ținuturile Hălmagiului la 1919. Această comemorare, pentru urmașii vajnicului luptător și erou al munților, Avram Iancu, a fost un popas de-o clipă, în care și-au aruncat privirile peste un trecut de săngeroase prefaceri, cu legitima mândrie a cuceririi.

Serbarea a avut loc în cadrul unui program simplu. De altfel și sufletul acestei populații e simplu și mai presus de toate, sincer. Unora le vor părea că naționalismul lor este lipsit de avânt. Eroare. Românul nu-i place mult vorbăria, dar se simte stăpân pe acțiuni și știe ce să facă la momentul oportun. De aceea nu trebuie îndopat cu sofisme și maxime.

După un Te-Deum oficiat în piața Rasoviceanu, în fața monumentului eroilor, părintele protopop Ștefan Bogdan, președintele Ligii antirevizioniste din plasa Hălmagiu, rostește o frumoasă cuvântare, înfierând atacurile revizionismului maghiar. D. profesor Traian Mager se ocupă cu câteva figuri de eroi căzuți între dealul mare și Baia de Criș și în special cu cei căzuți din regimentul voluntarilor horiști. D. dr. Mihail Nicula, avocat, reconstitue o parte din existența voluntarilor pe front și spiritul ce-i predomina. Aceste cuvântări au fost frumos încadrate de cântece naționale, executate de corul din localitate și de recitări — tot de caracter național — micilor copilași de la grădina de copii.

S'au expedit următoarele telegramme: dlui general Rasoviceanu, care a condus, victorios, batalioanele de vânători, pe aceste plaiuri, dlui Stelian Popescu, directorul ziarului „Universul” și președ. Ligii antirevizioniste din țară, P. S. S. Episcopului Grigorie al Aradului, președ. Ligii antirevizioniste din jud. Arad, și bătrânului luptător, fost ministru, Ioan Suciu.

E regretabil că acestei comemorări i s'a dat prea puțină importanță. Populația satelor din jur au ignorat această serbare până în ajun. Trebuia să i-se facă cuvenita pregătire ca oamenii să nu pară sceptici în privința caracterului acestei adunări, căci vai! câte triste experiențe s'au plasat pe spina-

rea lor în campaniile electorale ce se succed, în ultimul timp, cu o repeziune uimitoare, care amestece capul bietului țaran. Se simțea apoi imperioasă nevoe a prezentei unui luptător autentic, vreunui dintre ofițerii bătrâni — de pildă, d. general Rasoviceanu care să facă apologia acestor glorioase ofensive, în care d-șii a jucat un rol covârșitor.

S'a făcut, apoi, o omisiune foarte gravă, că nu s'a pomenit nimic despre Horia, Cloșca și Crișan, a căror comemorare de 150 ani o serbau toate cetățile din țară. Aceasta dovedește multă ușurință din partea celor ce au dovedit o inițiativă prea strâmtă.

De altfel primul gest greșit a fost atunci, când comitetul plasă al Ligii antirevizioniste — cu toate că nu era cel de plasă, ci numai cel din localitate — a găsit de cuviință să se consfătuiească la Casina intelectualilor, în localul unui vreu, în care plutește miazma celui mai pronunțat iredentism. Nu se găsea alt local? Această s'ar fi putut face în localitatea școlii primare, unde trebuia să se îngrădească toate sentimentele naționale și gândimurile curate, românești. Acolo trebuiau consfințite ideile naționale, unde copiii — generația de mâine, în care ne punem toată nădejdea — se pregătesc pentru viață și trebuiesc formați buni români.

Să nu se supere nimeni pentru aceste cuvinte. Ar însemna că nu se pot debarasa de urele lor mândrii deșarte, crezând tot ceea ce fac e bine făcut. Suntem în pragul acelor zile când trebuie să ne scuturăm orice patimă și egoism.

Nicolae Mot

S'a pescuit un cadavru misterios

Ieri, s'a pescuit în apa Mureșului, o lădiță în care se găsea un borcan cu cadavru al unui om.

În urma cercetărilor organelor polițienesti, s'a stabilit că cadavrul este al lui S. Bodogan, mort nu de mult în împrejurări tragice. Cadavrul fusese trimis de post de jandarmi din Pecica la chetului Arad. Nu știe din cauză, și cum a ajuns în misterioasă în valuriie Mureșului.

A început procesul colonelului Zăvoianu

Eri dim. au început la Consiliul de război al C. II A. desbaterile procesului d-lui col. Ștefan Zăvoianu, acuzat pentru găzduirea d-lui Corneliu Z. Codreanu.

Completul de judecată este format din d-nii general Moruzi ca președinte, g-ral Emil Libert, general G. Marinescu și colonelii C. Pantazi și Florescu Simion ca membri.

Acuzarea susținută de d. col. G. Petrescu în calitate de comisar regal special, permanent fiind d. căp. I. Diaconescu.

După îndeplinirea formalității luării jurământului d-lor judecători și membrilor parchetului, d. G. Casapu, grefierul consiliului dă citirea ordinului de trimitere în judecată.

Se procedează apoi la strigarea martorilor răspunzând parte din cei 95 martori propuși de apărare, cei mai mulți fiind dintre personalitățile politice citate și în procesul Gârzi de fier.

Din cetirea ordonanței definitive se desprinde învinuirea că a găzduit pe d-nii Corneliu Zelea Codreanu și Victor Silaghi, în timp ce erau urmăriți de autorități.

Se ia apoi interogatoriul acuzatului din care rezultă că la 9 Ianuarie a venit la d-sa Corneliu Codreanu pe care nu-l știa urmărit de justiție și l'a primit în gazduire. Abia la 14 Martie am văzut din ziare că este implicat în proces.

Pe Silaghi l-a cunoscut când a venit să-i ceară adăpost pentru cel dintâiu care era bolnav.

Au fost audiați martorii: Corneliu Codreanu, Părintele Cristescu, gen. Moruzi, gen. Lupășcu Ștefan, Grigore Gafencu, Nic. Gutoschy, Iorgu Petrovici, Maria col. Nanu, Ianculescu, Cambureanu, Nichifor Crainic, col. PetcuVic-

tor, căpitan Lianeu, ing. M. Florescu, căpitan Constantinescu și d-na Sterie Cumetti.

Deoarece apărarea a renunțat la ceilalți martori cari nu s'au prezentat, și situația fiind pe deplin clarificată, ședința s'a suspendat, urmând ca azi dimineață să înceapă rechizitorul comisarului regal.

Nu pierdeți ocazia

Mai sunt încă trei zile până când cititorii noștri pot beneficia de marea reducere dela Baia Simay.

În altă parte a ziarului publicăm un coupon cu care prezentându-vă la casă, puteți obține o reducere de 50% din prețul obicinuit.

Baia de aburi pentru dame Lunea, Martia, Joia și Vinerea.

Sinuciderea unui elev dela liceul romano-catolic din Arad

Ieri la orele 11:30 s'a petrecut o impresionantă sinucidere la liceul romano-catolic din Arad.

Elevul Ștefan Ambruș, în etate de 13 ani, și-a curmat zilele descărcându-și un glonte de revolver, în cap.

Sinucigașul a ieșit afară în timpul orei pe coridor și din motive necunoscute, a comis fustul act.

Nefericitul a mai trăit câteva ore de chinuri și după ce a fost dus la spital a încetat din viață.

Rugăm pe toți abonații în restanță, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.

Cetiți și răspândiți

„ECOUL”

Informațiuni

Camera de muncă din Arad aduce din nou la cunoștința patronilor și a muncitorilor că perceperea timbrelor fiscale sau de șomeri cu ocaziunea prezentării la biroul populației a listelor de muncitori, ce vor fi angajați sau concediați de întreprinderi, scutite de plata oricăror taxe de timbru.

În cazurile când totuși s'ar percepe aceste taxe, rugăm să se aducă la cunoștința Camerei, pentru a se lua măsuri în consecință.

În cursul acestei luni urmând a se ține examenul de expert contabil cei interesați trebuie să depună cererile împreună cu acte până la 20 Aprilie. Taxa este de 500 lei.

Procesul complotiștilor va începe Joi

Ieri s'au terminat cercetările celor 13 complotiști arestați la consiliul de război al c. II de A.

În timpul nopții d. locot.-col. Pruteanu Radu, raportor, a dat, în urma instrucției făcute de d-nii locot.-col. Hotineanu și maior Dan Pascu, ordonanța definitivă de trimitere în judecată a celor implicați în complot.

Instrucția a stabilit nevinovăția unora dintre cei vizați prin ordinul de punere sub urmărire. Au fost trimiși în judecată 8 ofițeri și 5 civili.

Astăzi dimineață raportorul a predat dosarul afacerii d-lui locot.-col. Pomponiu, primul comisar regal pentru rechizitoriu.

După întocmirea rechizitoriului, pe baza concluziunilor depuse, dosarul va fi înaintat d-lui general Mihail Ionescu, comandantul corpului II Armată, pentru semnarea ordinului de dare în judecată.

Rămânând trei zile libere dela semnarea dosarului, desbaterile procesului vor începe Joi dimineață.